

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Adély Vobořilové Souvislost mezi spokojeností v partnerském vztahu a neverbálními akty partnerů

Práce řeší téma neverbálních projevů spokojenosti v partnerském vztahu a její součástí je empirický výzkum zahrnující kódování neverbálních projevů a měření partnerské spokojenosti u 44 párů. V teoretické části se autorka věnuje neverbálnímu chování obecně, pohlavním rozdílům v neverbálních projevech, neverbálnímu chování v páru a partnerské spokojenosti. Autorka pracovala na obou částech práce do značné míry samostatně, dalo by se říci až příliš, protože se to bohužel podepsalo na nedopracovanosti obou částí.

Většina teoretické části má spíš průměrnou úroveň. Autorka čerpá sice z několika zahraničních zdrojů, většinou ale jde o přehledovou literaturu, ze které jsou zbytečně čerpány i informace k primárním studiím, které si autorka mohla dohledat. Citování samotné je často nevhodné, nestandardní a chybí řada údajů k sekundárním citacím. Celý text je obsahově velmi nevyvážený a nekohezivní a je poznat, že si autorka načetla jen celkem nahodilý vzorek literatury k tématu. Chyba je už v tom, že je téma teoretické části nedostatečně zúženo hned v počátku. Víím, že se autorka sice snažila v úvodních kapitolách uvést čtenáře a sama sebe do neverbální komunikace jako takové a do jisté míry tento záměr chápu. Není ale cílem bakalářské práce psát přehledovou učebnici. Navíc neměla dost sil a znalostí, aby se jí povedlo udělat solidní přehled.

Z některých konkrétních slabín:

– místy jsou citovány nepřilíživě spolehlivé zdroje – např. bakalářská práce Kubačky hned v úvodu. Rozdělení textu často postrádá logiku – proč je ve shrnutí kapitoly o gestech řeč o tom, že muži déle hledí na ženu? Text sám na sebe nenavazuje – např. autorka uvádí rozdělení neverbálních projevů podle Vybírala, ale následně se ho nedrží a sama si bez zdůvodnění dělí neverbální projevy jinak, patrně podle McCroskeyho a Richmondové, které ale k tomuto necituje. Některé informace jsou uváděny na více místech. Co se týče citování, objevují se věty jako: „Renninger a kol. uvádí například výzkum provedený Kendonem...“ když pomineme, že si autorka mohla sehnat původní studii, pokud ji chce parafrázovat, tak chybí údaje o spoluautorech primární studie, roku vydání obou a primární studie navíc není v plné citaci uvedena v přehledu literatury, takže není prakticky dohledatelná. Co se týče nevyváženosti textu – např. pojednání o partnerské neverbální komunikaci se prakticky omezuje na dvoření. Pomohlo by, kdybychom se to aspoň dozvěděli z názvu kapitoly. Nedostatky se vyskytují také na stylistické úrovni. Např. na str. 23 je zcela nesrozumitelný popis výzkumu Gottman et al. (chybí plná citace), kde se mluví o nějakém inventáři, řešení problému, ale chybějící upřesňující informace nedovolují udělat si obrázek o tom, co participanti vyplňovali do inventáře, o čem, kde, jak dlouho a v jakém kontextu diskutovali a jak se to vyhodnocovalo – které kódování spadá pod obsah, afekt, kontext či dopad zprávy atd. I výsledky jsou podány dost nejasně. Další studie na str. 25 (Gottman 1979) je zase popsána nesrozumitelně („U nespokojených párů objevil manželovu asymetrii...“???)

Lepší část teorie tvoří text o metodách měření mimických výrazů a především přehled studií o partnerské spokojenosti. Zde se zdá, že je poskládaný z více zdrojů.

V praktické části je možné ocenit velkou práci, kterou si autorka dala s kódováním, samostatnost při provádění analýz i jistou snahu o pečlivost. V práci jsou velmi pěkně přehledně vypsány cíle a hypotézy, ke kterým se autorka v závěru práce vrací a vypořádává se s nimi. Metody jsou popsány

dobře, ačkoli víc pozornosti by si zasloužila tvorba etogramu. Chybně je uvedeno, že byly zcela vyloučeny behaviorální prvky, které měly méně než ¼ výskytů. Ony byly zařazeny do kompozitních proměnných, takže s nimi bylo dále počítáno.

Výsledky jsou prezentovány srozumitelně, včetně celkem neobvyklého uvedení tabulek až v příloze. Tabulky jsou ale rozsáhlé, takže to považuji za rozumné. Závěry jsou místy nešikovně formulované, například zaměňuje korelaci a souvislost. Není vhodné psát, že výsledky naznačují, že něco koreluje. Že něco koreluje, je výsledek statistiky, který ukazuje na pravděpodobnou souvislost.

Ačkoli jsou výsledky řádně vztaženy k hypotézám, je celkově interpretace výsledků spíš slabá a trpí nedostatkem konzultování s vedoucím. Diskuze se točí především kolem slabin výzkumu, ale k samotným výsledkům se autorka příliš neodvažuje vyjádřit. Což je škoda, ale bývá to na úrovni bakalářské práce časté.

Vzhledem k tomu, že je možné více ocenit samostatnost v praktické části, avšak naproti tomu se práce vyznačuje horší úrovní práce s literaturou, hodnotím celkově práci jako průměrnou a navrhuji klasifikovat známkou velmi dobře

Jitka Lindová